

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

เรื่อง “ลิขิตจดหมาย (๓)”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์
ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

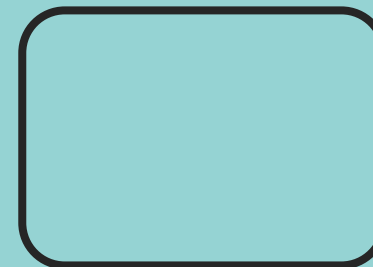

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

กาละเทศะ

๒.

กาลเทศะ

คำไทยใช้ให้ถูก

กาลเทศะ

[กา-ละ-เทศะ] หมายถึง

(๑) [กาละ-] น. เวลาและสถานที่ (ส.)

(๒) น. ความควรไม่ควร (ส.) เช่น

ผู้หญิงคนนั้นแต่งตัวไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ

ทบทวน

ความรู้เดิม

ทบทวน

การเขียนจดหมายถึงเพื่อน

การใช้ภาษาในการเขียนจดหมายถึงเพื่อน

ผู้รับจดหมาย	คำขึ้นต้น	สรรพนาม (ผู้เขียน)	สรรพนาม (ผู้รับ)	คำลงท้าย
เพื่อน	...(ใส่ชื่อ)...เพื่อนรัก	- ฉัน - เรา	- เธอ	- ด้วยความรัก - ด้วยความรักยิ่ง - รักและคิดถึง

คำถามจุดประกายความคิด

นักเรียนคิดว่าการเขียนจดหมายถึงเพื่อน
และการเขียนจดหมายถึงบิดามารดา
เหมือนกันและแตกต่างกันอย่างไร

การใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม
กับสัมพันธภาพของบุคคล โอกาสและ
กาลเทศะ เพื่อให้การสื่อสารเป็นที่เข้าใจและ
พอใจทั้งฝ่ายผู้ส่งสารและผู้รับสารและ
สัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายรูปแบบการเขียนจดหมายถึงบิดามารดาได้
๒. เขียนจดหมายถึงบิดามารดาโดยใช้ภาษาที่เหมาะสมได้
๓. มีมารยาทในการเขียนจดหมาย

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

เพลง การเขียนจดหมาย

คำร้อง : ครูเกศวลี มะลิโชติ

ทำนองเพลง : หักคอไอ้เท่ง

การเขียนจดหมายทั่วไป

ที่อยู่ วันที่ คำขึ้นต้น

เราพากเพียรเขียนให้ถูกต้อง//

จำเอาไว้ต้องมีรูปแบบ//

เนื้อหา คำลงท้าย ชื่อ ผู้เขียน

เพลง การเขียนจดหมาย

คำร้อง : ครูเกศวลี มะลิโชติ

ทำนองเพลง : หักคอไอ้เท่ง

ที่อยู่ผู้เขียนอยู่ที่ใด ตำบลไหน อำเภออะไร//
จังหวัดละจังหวัดใด// อย่าลืมใส่รหัสไปรษณีย์//
วันนั้นเขียนเช่นไร ฟังต่อไปจะบอกเดี๋ยวนี้
ให้เขียน ๒ สิงหาคม ตามด้วย ๒๕๖๔

เพลง การเขียนจดหมาย

คำร้อง : ครูเกศวลี มะลิโชติ

ทำนองเพลง : หักคอไอ้เท่ง

คำขึ้นต้นเขียนถึงใคร

ถ้าเพื่อนรู้ใจต้อง “**สวัสดี**”

คำขึ้นต้นเขียนถึงใคร

ถ้าคุณครูต้องเขียนว่า “**เรียน**”

ถ้าเขียนถึงคุณพ่อแม่

ถ้าเขียนถึงคุณพ่อแม่

ที่แน่แน่ต้องเขียน “**กราบเท้า**”

ที่แน่แน่ต้องเขียน “**กราบเท้า**”

เพลง การเขียนจดหมาย

คำร้อง : ครูเกศวลี มะลิโชติ

ทำนองเพลง : หักคอไอ้เท่ง

เนื้อหาจะเขียนเช่นไร
แล้วถามเรื่องราวทุกข์สุข//
คำลงท้ายเขียนเช่นไร
คำลงท้ายเขียนเช่นไร

ถามเพื่อนไปสบายดีหรือเปล่า//
หรือเล่าเรื่องสนุกให้ฟัง//
ถ้าเพื่อนรู้ใจ “รักและคิดถึง”
ถ้าคุณครู “ด้วยความเคารพ”

เพลง การเขียนจดหมาย

คำร้อง : ครูเกศวลี มะลิโชติ

ทำนองเพลง : หักคอไอ้เท่ง

ถ้าเขียนถึงคุณพ่อแม่

ที่แน่นแน่นรักและเคารพ

ชื่อผู้เขียนคือใคร

ชื่อเล่นชื่อจริงก็มี //

จำให้ดีชื่อจริงเขียนถึงครู

ถ้าเขียนถึงคุณพ่อแม่

ที่แน่นแน่นรักและเคารพ

ตัวเราไงละเจ้ากานดา //

จำให้ดีชื่อเล่นเขียนถึงเพื่อน

เพลง การเขียนจดหมาย

คำร้อง : ครูเกศวลี มะลิโชติ

ทำนองเพลง : หักคอไอ้เท่ง

การวางรูปแบบจดหมาย

อย่าลืมสะกดคำให้ถูกต้อง

แล้วก็ตามด้วยความสะอาด //

คงจำได้นะเจ้ากานดา //

อย่าลืมเขียนให้สวยงาม

นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การเขียนจดหมาย

ตัวอย่างจดหมายถึงบิดามารดา

การใช้ภาษาในการเขียนจดหมายถึงบิดามารดา

ผู้รับจดหมาย	คำขึ้นต้น	สรรพนาม (ผู้เขียน)	สรรพนาม (ผู้รับ)	คำลงท้าย
บิดามารดา	- กราบเท้าคุณพ่อ และคุณแม่ที่เคารพ อย่างสูง	ลูก, หนู, ผม, กระผม, ดิฉัน หรือใช้ชื่อเล่น	- คุณพ่อ - คุณแม่	- ด้วยความเคารพ รักอย่างสูง

ตัวอย่าง การเขียนจดหมายถึงบิดามารดา

กราบเท้า คุณพ่อคุณแม่ ที่เคารพรักอย่างสูง

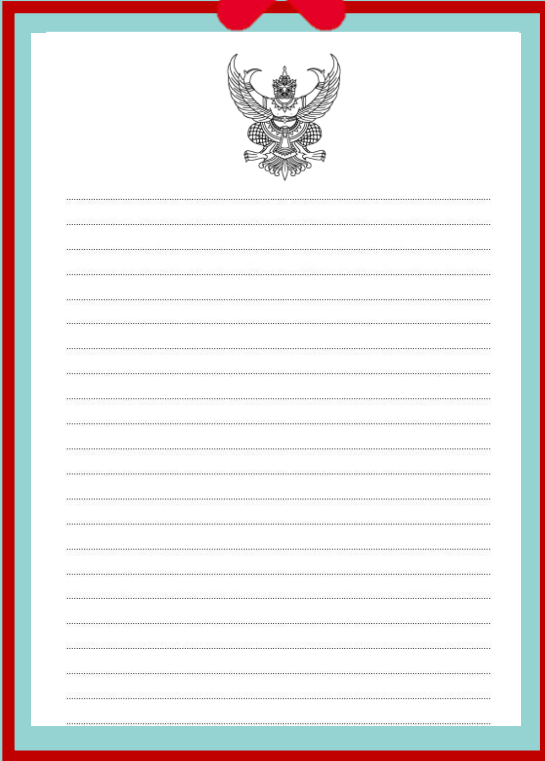
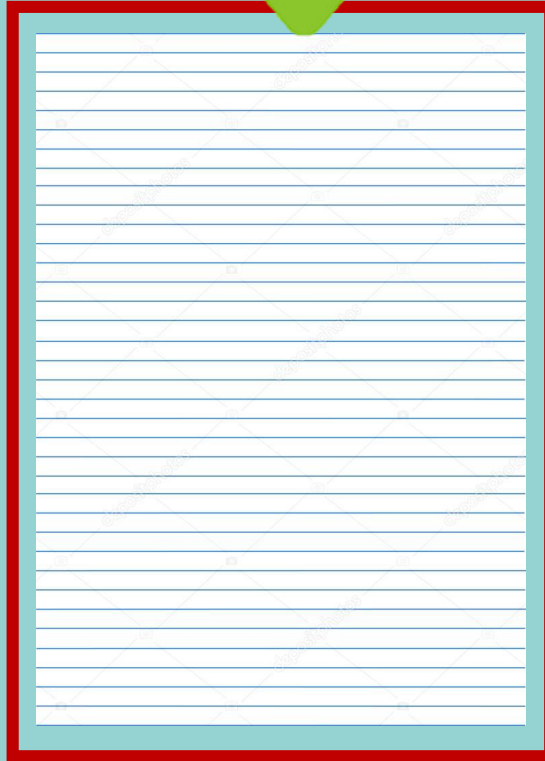
ผมได้รับเงิน ๕๐๐ บาท ที่คุณพ่อคุณแม่กรุณาส่งมาให้แล้วครับ ผมจะนำไปซื้อกางเกงกีฬา ๑ ตัว และสมุด ๓ เล่ม เหลือเงินอีก ๓๐๐ บาท ผมนำมารวมไว้ในค่าใช้จ่ายประจำวัน โรงเรียนจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาเพื่อคัดเลือกตัวแทนนักกีฬาแต่ละประเภทเข้าร่วมการแข่งขันในระดับจังหวัด ผมได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาฟุตบอลและวิ่ง ๑๐๐ เมตร ผมดีใจมากและจะพยายามฝึกซ้อมเพื่อนำรางวัลมาฝากคุณพ่อคุณแม่ครับ

ผมจะเล่าเรื่องดี ๆ ให้คุณพ่อคุณแม่ฟังครับ ในงานแข่งขันกีฬาของโรงเรียนมีผู้ใหญ่จากจังหวัดมาร่วมงาน เขาลืมกระเป๋าถือไว้หน้าห้องน้ำ ผมจึงเก็บไปให้ครูประกาศหาเจ้าของ เขารับกระเป๋าคืนด้วยความดีใจ เขาประกาศชมเชยโดยประกาศชื่อคุณพ่อคุณแม่ด้วยครับ ส่วนคุณครูให้ผมเป็นเด็กดีที่เป็นตัวอย่างครับ ผมดีใจและยังปลื้มไม่หายเลยครับ จึงเขียนจดหมายมาเล่าเรื่องให้คุณพ่อคุณแม่ทราบ ตอนนี้ผมขอทำการบ้านก่อนนะครับ

สุดท้ายนี้ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยคุ้มครองคุณพ่อคุณแม่ให้มีความสุข มีสุขภาพแข็งแรงและปลอดภัยครับ

ด้วยความเคารพอย่างสูง

มารยาทในการเขียนจดหมาย

๑. ใช้กระดาษสีขาว สีอ่อน หรือ สีสุภาพ ไม่มีรอยยับหรือรอยฉีกขาด ขนาดได้มาตรฐาน ไม่ควรใช้กระดาษที่มีตราของทางราชการเขียนจดหมายส่วนตัว

มารยาทในการเขียนจดหมาย

โรงเรียนวังไกลกังวลฯ

โรงเรียนวังไกลกังวลฯ

โรงเรียนวังไกลกังวลฯ

โรงเรียนวังไกลกังวลฯ

โรงเรียนวังไกลกังวลฯ

โรงเรียนวังไกลกังวลฯ

๒. เขียนด้วยหมึกสีดำหรือสีน้ำเงิน

ไม่ควรใช้ดินสอ หมึกแดง หรือหมึก
สีฉูดฉาด เพราะไม่สุภาพ ควรเขียน
ตัวอักษรหรือตัวเลขให้ชัดเจน ไม่ขูด
ลบ ขีด ฆ่า หรือเขียนทับลงไป

มารยาทในการเขียนจดหมาย

๓. ไม่ใช่ซองที่มีลวดลาย
หรือสีเข้มมาก

๔. ไม่สอดธนบัตรหรือสิ่งของ
มีค่าลงในซองจดหมายเพราะอาจ
หายได้

มารยาทในการเขียนจดหมาย

๕. จดหมายที่ส่งทางไปรษณีย์
ต้องผนึกดวงตราไปรษณียากรตาม
อัตราที่การสื่อสารกำหนดไว้ที่มุมบน
ด้านขวามือ

มารยาทในการเขียนจดหมาย

๖. เรียงลำดับเนื้อหาสาระเหมาะสมใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา ไม่ใช้ภาษาพูดในการเขียนจดหมาย
๗. ถ้าต้องการเขียนข้อความเพิ่มเติมหลังเขียนจดหมายจบแล้ว ต้องเขียนคำว่า ป.ล. (ปัจฉิมลิขิต) ก่อน
๘. ควรเขียนคำนำหน้าชื่อผู้รับบนหน้าซองให้ถูกต้อง เช่น คุณ นายแพทย์ อาจารย์ หรือยศทางทหาร

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๓
เรื่อง การเขียนจดหมายถึงบิดามารดา
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานเพิ่มเติม
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรม
และบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำสั่งแจ้งการทำใบงานที่ ๓
เรื่อง การเขียนจดหมายถึงบิดามารดา
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๓
เรื่อง การเขียนจดหมายถึง
บิดามารดา

ใบงานที่ ๓

เรื่อง การเขียนจดหมายถึงบิดามารดา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึง
บิดามารดาโดยใช้ภาษาและรูปแบบ
ให้ถูกต้อง

๑. ที่อยู่.....
.....
.....

๒. วันที่.....

๓. คำขึ้นต้น (เขียนให้เหมาะสมแก่ฐานะและตำแหน่ง)
.....

๔. เนื้อความ (๑)
.....
.....

๕. เนื้อความ (๒)
.....
.....

๖. คำลงท้าย.....

(ลายมือชื่อ)

(ชื่อผู้เขียนจดหมาย)

สรุป

บทเรียน

คำถามสรุปบทเรียน

วันนี้นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง

สรุปบทเรียน

การเขียนจดหมายนอกจากจะเป็นทางเลือกสำคัญในการติดต่อสื่อสารแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ภาษาที่ใช้ในการเขียน การเขียนจดหมายโดยใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทย เหมาะกับกาลเทศะ และระดับของบุคคลที่เขียนถึงแสดงให้เห็นถึง “**เป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา**” หรือเรียกว่า “**เป็นผู้ใช้ภาษามืออาชีพ**”

เกณฑ์การประเมิน การเขียนจดหมาย

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. รูปแบบ จดหมาย	จดหมายมีรูปแบบ การเขียนที่ถูกต้อง ชัดเจน เรียงลำดับ เนื้อหาและ องค์ประกอบได้ ถูกต้องทุกส่วน	จดหมายมีรูปแบบ การเขียนที่ถูกต้อง ชัดเจน เรียงลำดับ เนื้อหาและ องค์ประกอบได้ ผิดพลาด ๑ ส่วน	จดหมายมีรูปแบบ การเขียนที่ถูกต้อง ชัดเจน เรียงลำดับ เนื้อหาและ องค์ประกอบได้ ผิดพลาด ๒ ส่วน	จดหมายมีรูปแบบ การเขียนที่ถูกต้อง ชัดเจน เรียงลำดับ เนื้อหาและ องค์ประกอบได้ ผิดพลาดมากกว่า ๒ ส่วน
๒. การเขียนคำ ขึ้นต้นและคำ ลงท้าย	เขียนคำขึ้นต้นและ คำลงท้ายได้ถูกต้อง เหมาะสมกับระดับ ของผู้รับจดหมาย ทุกตำแหน่ง	เขียนคำขึ้นต้นและ คำลงท้ายได้ถูกต้อง เหมาะสมกับระดับ ของผู้รับจดหมาย ผิด ๑ ตำแหน่ง	เขียนคำขึ้นต้นและ คำลงท้ายไม่ เหมาะสมกับระดับ ของผู้รับจดหมาย ผิด ๒ ตำแหน่ง	ไม่เขียนคำขึ้นต้น และคำลงท้าย

เกณฑ์การประเมิน การเขียนจดหมาย

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๓. เนื้อหา	เขียนเนื้อหาได้ สอดคล้องกับ ประเภทของ จดหมาย ใช้ภาษา เหมาะสมกับระดับ ของผู้รับจดหมาย และเขียนสะกดคำ ได้ถูกต้องทุกคำ	เขียนเนื้อหาได้ สอดคล้องกับ ประเภทของ จดหมายถูกต้อง ร้อยละ ๘๐ ใช้ ภาษาเหมาะสมกับ ระดับของผู้รับ จดหมายและเขียน สะกดคำผิด ๑-๒ คำ	เขียนเนื้อหาได้ สอดคล้องกับ ประเภทของ จดหมายถูกต้อง ร้อยละ ๖๐ ใช้ ภาษาเหมาะสมกับ ระดับของผู้รับ จดหมายและเขียน สะกดคำผิด ๓-๔ คำ	เขียนเนื้อหาได้ สอดคล้องกับ ประเภทของ จดหมายถูกต้อง ร้อยละ ๔๐ ใช้ ภาษาเหมาะสมกับ ระดับของผู้รับ จดหมายและเขียน สะกดคำผิด มากกว่า ๔ คำ
๔. มารยาทใน การเขียน	- ความสะอาด เรียบร้อย - ไม่มีรอยลบคำผิด - ใช้ภาษาสุภาพ - ลายมืออ่านง่าย ถูกต้องตามอักขรวิธี	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ

แบบประเมินการเขียนจดหมาย

เกณฑ์การประเมิน

๑๓-๑๖ คะแนน

หมายถึง ดีมาก

๙-๑๒ คะแนน

หมายถึง ดี

๕-๘ คะแนน

หมายถึง พอใช้

๑-๔ คะแนน

หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
จากเรื่องที่ฟังและดู
๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ดูข่าวเล่าความ

บทเรียนครั้งต่อไป

“ดูข่าวเล่าความ”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

